

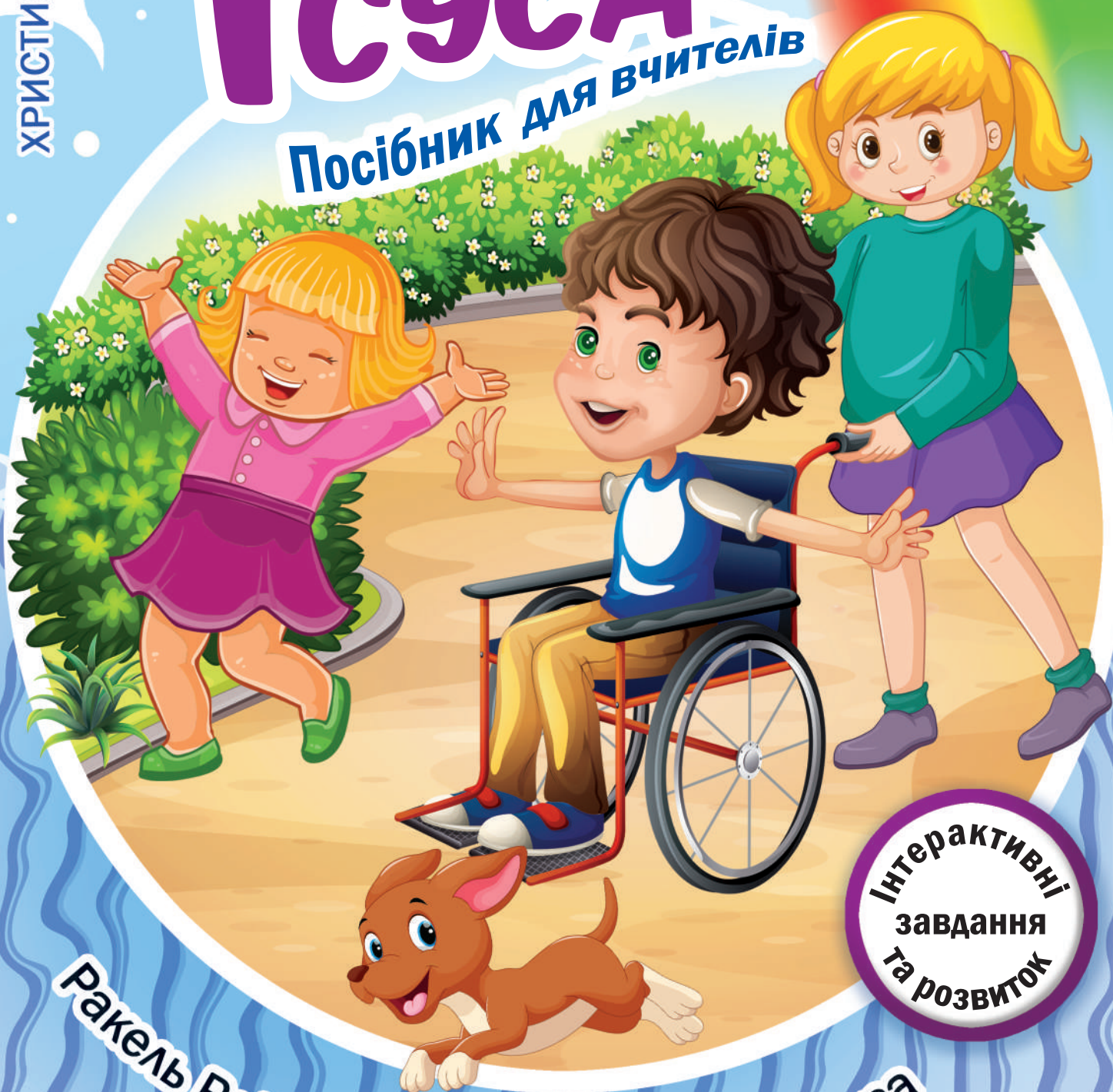
ХРИСТИЯНСЬКА ЕТИКА



Друзі І суса

2
КЛАС

Посібник для вчителів



Інтерактивні
завдання
та розвиток

Ракель Рейнерт Рейс і Кармен де Соуза

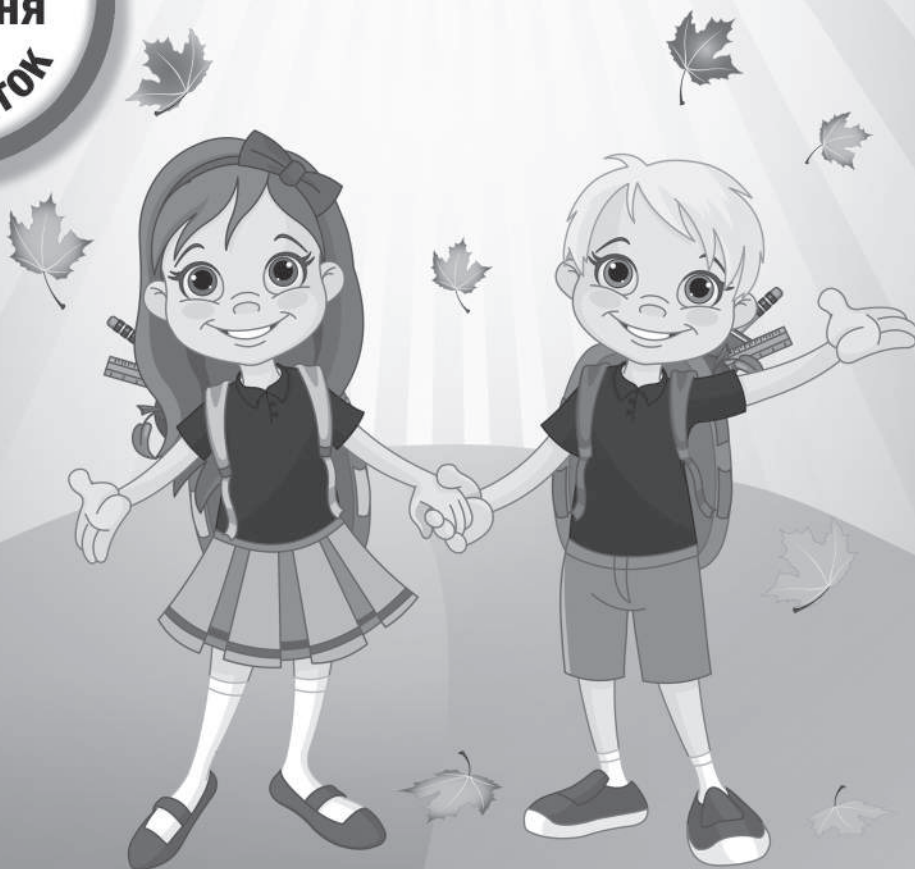
ХРИСТИЯНСЬКА ЕТИКА

2 КЛАС

Друзі Ісуса

Посібник для вчителів

Інтерактивні
завдання
та розвиток



РАКЕЛЬ РЕЙНЕРТ РЕЙС І КАРМЕН ДЕ СОУЗА

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Що лежить в основі цієї серії посібників	3
2. Структура освітнього процесу	4
3. Корисні ресурси	4
4. Оцінювання	5
5. Бібліографічні посилання	5
Розділ 1 – Бог виконує обіцянку	6
Розділ 2 – Будуємо дружні стосунки з Богом	19
Розділ 3 – Помічники Ісуса	35
Розділ 4 – Друзі Ісуса	47
Відповіді до завдань у підручнику для дітей	60

Ракель Рейнерт Рейс,
Кармен де Соуза

Друзі Ісуса. –
К.: Джерело життя, 2023. – 64 с.

Усі права захищені.

© Casa Publicadora Brasileira

© 2023, видавництво
«Джерело життя»

ISBN 978-84-7208-477-3

Координатор проєкту: К. Кампен
Директор видавництва В. Джулай
Головний редактор Л. Качмар
Переклад І. Гунько
Коректор І. Джердж
Дизайн, верстка Т. Романко
Відповідальна за друк Т. Грицюк

Формат 60х84/8.
Папір крейдований. Друк офсетний.
Підписано до друку 17.04.2023 р.
Гарнітура Akrobat.
Наклад 150 прим.
Свідоцтво: серія ДК № 787
від 28.01.2002 р.

Видавництво «Джерело життя»
04052, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А
E-mail: dzherelo@ukr.net

ПОСІБНИК ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ВСТУП

«Релігійна освіта – це потік, у який впадає християнство. Насправді це джерело всього важливого і значущого в християнській релігії» (Джон Сайзмор).

Релігійна освіта – це вивчення Божого Слова та роздуми над уроками, які можна використати для особистого та духовного зростання людини.

Еллен Уайт пише: «Старанний дослідник Біблії постійно зростатиме в пізнанні й ставатиме більш розсудливим» (Поради батькам, учителям та учням. С. 450). Тому християнська етика – це більше, ніж шкільний предмет; це час, коли учні можуть обговорити життєві питання, вивчити цінності та принципи, які слід враховувати, роблячи вибір, і дізнатися, як побудувати тісні стосунки з Богом і людьми.

Цілі цієї серії книг:

- Ознайомити дитину з Біблією та її вченням.
- Продемонструвати Божий характер, любов і доброту.
- Показати на біблійних прикладах, наскільки важливо довіряти Богові.
- Заохочувати роздумувати над життєвими цінностями, які ми самостійно обираємо.
- Формувати навички рефлексії щодо життя та цінностей, які ми обираємо за орієнтири.

Сподіваємося, що завдяки цій серії книг ви зможете наблизитися до нашого Творця й дізнатися про чудову любов Бога до Його дітей.

1. ЩО ЛЕЖИТЬ В ОСНОВІ ЦІЇ СЕРІЇ ПОСІБНИКІВ

Ісус Христос є Прикладом, Який ми повинні наслідувати, щоб ефективно навчати. Він викладав уроки через образи, з якими люди були знайомі. Слова Христа спонукали задуматися, Його мова була зрозумілою; Ісус заохочував учнів до участі й навчав того, як жив Сам.

Отже, підготовка до успішного уроку з християнської етики передбачає планування, знання учнів і матеріалу. Рекомендується дотримуватися методу та підходу Ісуса Христа.

Під керівництвом Лоуренса Річарда ми розробили п'ять рекомендацій щодо ефективного планування уроку:

- **Мотивація** – розпочинайте урок, стимулюючи інтерес до предмету, який викладається. Використовуйте історії, практичні справи та запитання.
- **Інформація** – із захопленням розповідайте біблійну історію або презентуйте її у вигляді відео, інсценізації тощо.
- **Вербалізація** – дайте дітям можливість висловити свої враження за допомогою коментарів, малюнків, акторської гри тощо. Засвоєні знання вони зможуть продемонструвати, переказавши історію своїми словами.
- **Закріплення знань** – важливо пов'язати урок із чимось практичним. Тоді дитина визнає необхідність змін і духовно зростатиме.

• **Дія** – відразу після уроку приділіть час прийняттю рішення (наприклад, не обманювати, бути слухняним батькам тощо). Це можна зробити за допомогою карток, малюнків, нотаток тощо.

Вибір між різними стратегіями дасть дитині змогу поміркувати й висловити свою думку щодо досліджуваної теми. Можете використовувати біблійні та історичні дослідження, інсценізацію, розв'язання проблем, громадські проєкти, інтерв'ю та пісні як вираження прославлення. Використання наочних посібників, таких як географічні карти, відео, фотографії та фланелеграф, допоможе дітям краще зрозуміти уроки.

«Учні слід спонукати розмірковувати самостійно, бачити силу істини... Недостатньо, щоб учень вірив в істину сам. Його потрібно мотивувати чітко висловити цю істину своїми словами, аби було зрозуміло: він усвідомлює зміст уроку і знає, як його застосувати» (Е. Уайт. Там само. С. 434).

2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Ця серія книг містить кілька розділів. Кожен з них висвітлює окрему тему, яка стосується життя дитини, а також цінностей і принципів, важливих для християнської віри.

Біблійні вірші зі Старого та Нового Завітів були використані, щоб учень зрозумів, як вони пов'язані між собою. Для кращого розуміння тексту Біблії цитуються за Сучасним українським перекладом Р. Турконяка.

Біблійне посилення вказано на початку кожного розділу, щоб учень і його сім'я могли вивчати програмовий матеріал удома.

Блоки кожного підрозділу:

- **Обмін думками.** Час, щоб вислухати думку учня щодо досліджуваної теми, сприяти розвитку усного мовлення і роздумам. Цінують й заохочують участь кожного.
- **Чи знаєш ти?** Подано інформацію та факти про предмет.
- **Інтерактивні завдання.** Час для учня, щоб висловити своє розуміння теми та застосувати її в повсякденному житті.
- **Поміркуй.** Спонукання до роздумів, аналізу та прийняття рішень.
- **Моя молитва.** Заохочення учнів до спілкування з Богом.

Інструкції для викладача структуровані так, щоб допомогти успішно викласти матеріал; теми можна адаптувати до конкретного середовища й реальності.

Кожен урок містить пам'ятний вірш. Усі вони наведені в підручнику для учнів, у розділі «Додаткові матеріали». Дітям пропонується вирізати кожну картку з пам'ятними віршами й приклеїти її у зошит. За бажанням можна використовувати блокнот у формі Біблії. Учень зможе вклеїти картку та відтворити пам'ятний вірш у малюнку чи тексті в цьому зошиті.

Ми представляємо основні **концепції для опрацювання**, а також **ціннісні орієнтири**, які слід заохочувати.

Перед вивченням теми дітям пропонуються інтерактивні завдання для **мотивації**.

Вступ до теми містить рекомендацію, як розповісти історію учням. Однак необхідно, щоб перше читання було безпосередньо з Біблії.

Щоб **дізнатися більше**, у посібнику подані факти та інформація на конкретну тему. Учитель може використовувати додатковий матеріал.

Окрім інтерактивних завдань, поданих у підручнику, ви знайдете **творчі та міжпредметні завдання**, які також можна запропонувати виконати.

Важливо, щоб учитель не завершував урок, не закріпивши з учнями матеріал та не давши їм можливість **діяти**. Це час для втілення християнських життєвих принципів.

3. КОРИСНІ РЕСУРСИ

- Удосконалюйте свої уроки, використовуючи різноманітні ресурси під час викладу біблійних історій і виконання завдань учнями.
- Ми живемо в час, коли багато високотехнологічних ресурсів доступні кожному. Дослідіть їх. Але пам'ятайте: ресурси мають відповідати тій чи іншій темі й запланованим завданням.
- Відтворіть тогочасне культурне середовище, використовуючи друковані або цифрові зображення, географічні карти, одяг, монети та предмети. Вони допоможуть у навчальному процесі.
- Співайте, коли це можливо. Спів далекосяжний, він зворушує душу й торкається серця.
- Складіть план читання Біблії разом зі своїми учнями. Ми запропонували систему пам'ятних віршів з картками (які є в Додаткових матеріалах) для перших двох класів. Використовуйте ілюстровану Біблію, починаючи з третього класу. У п'ятому класі учень може читати уривки із Сучасного українського перекладу Біблії Р. Турконяка, яка використовується в цій серії.

4. ОЦІНЮВАННЯ

Основна мета вчителя християнської етики полягає в тому, щоб допомогти учням застосувати засвоєні знання на практиці, особливо в моменти, які вимагають прийняття рішень, а також у їхніх стосунках з Богом і з людьми.

Ця серія книг пропонує кілька видів діяльності, які можна оцінити. Використовуйте різноманітні ресурси та постійно спостерігайте за активністю учнів, а не лише в ситуаціях, які потребують запам'ятовування. Використовуйте результати оцінювання як засіб самооцінки, а потім за необхідності вносьте зміни до свого планування.

Оцінювання можна проводити індивідуально або в групі. За можливості використовуйте обидва варіанти. Оцінювання індивідуальне здійснюється в процесі повсякденного вивчення результатів навчальної діяльності учнів, тоді як групове оцінювання навчить їх слухати, висловлювати свою думку та взаємодіяти з однокласниками.

Оцінюйте учнів постійно і в різний спосіб. Встановіть чіткі та визначені цілі, повідомте про них учнів, щоб вони знали про критерії оцінювання.

5. БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Сучасний український переклад Біблії Р. Турконяка.
- Е. Уайт. Дії апостолів.
- Е. Уайт. Патріархи і пророки.
- Е. Уайт. Поради батькам, учителям та учням.
- Е. Уайт. Християнське служіння.
- A. Maxwell. The Bible story (Hagerstown: Review & Herald).
- Bible Handbook. Dallas: Word Pub. 1989.
- Discover the Bible. Madrid: Safeliz. 2013.
- W. L. Coleman. Today's Handbook of Bible Times and Customs. 1991.

РОЗДІЛ 1

БОГ ВИКОНУЄ ОБІЦЯНКУ

Концепції для опрацювання:

1. Ми живемо в суспільстві, а тому маємо дотримуватися прав і обов'язків людини.
2. Бог піклується про кожного з нас і задовольняє наші потреби.
3. Ми можемо віддати всі свої турботи Господу (див. 1 Пет. 5:7).

Бог пообіцяв, що Авраам стане батьком великої нації, але його нащадки були полоненими в далекій країні. Щоб виконати Свою обітницю, Бог визволив їх із полону і дав їм нову землю для життя.

ПРОЕКТ «ЗНАЄМО БІБЛІЮ»

Цілі

- Презентувати Біблію учням, підкресливши її важливість як одкровення Бога.
- Використовувати Біблію, знаючи її структуру.

Пояснення

На початку навчального року, коли багато учнів ще не отримали своїх підручників, цей проект може допомогти підготувати дітей до занять через знання Біблії.

Важливо, щоб учень знав Біблію, бо він користуватиметься нею протягом навчального року. Отож розкажіть про структуру Святого Письма (Старий і Новий Завіти, книги, розділи та вірші) і покажіть, як можна знайти кожну його частину. Так учні зможуть використовувати книгу правильно.

Цікаві факти

Що таке Біблія і чому вона така важлива?

Біблія була натхнена Богом, щоб відкрити Його любов до нас. Її важливість пояснюється ще й тим, що у Святому Письмі можна знайти відповіді на багато запитань, які можуть у нас виникнути.

Але Біблія – це не просто книга, з якої ми щось дізнаємося; це наш дороговказ у житті. Вона спрямовує нас до вибору, який зробить наше життя кращим. А найголовніше – те, що Біблія розповідає нам про любов Бога і про те, як ми можемо бути Його друзями.

Чому Біблія має так багато перекладів?

Різні переклади не є різними Бібліями. Кожен з них спрямований на те, щоб зробити послання Бога зрозумілішим для читачів, а також допомогти їм зрозуміти Біблію іншою мовою.

Рекомендовані завдання

- (а) Розкажіть, що є багато перекладів Біблії. Перепишіть у зошит Псал. 46:2 у кількох варіантах.
 - (б) Зверніть увагу на різні переклади Святого Письма. Запитайте: «Чи здалися вам якісь із них легшими? У них міститься та сама вістка чи інша?»
 - (в) Запишіть у зошит значення слів цього вірша.
 - (г) Запитайте: «Що Біблія розповідає про себе?» Шукайте відповідь у 2 Тим. 3:16. Усе Писання богонатхненне, корисне, щоб навчати й допомагати людям, виправляти їх і показувати, як жити.
 - (г) Розгляньте зміст Біблії.
 - (д) Порахуйте, скільки книг у Старому Завіті, а скільки – у Новому.
 - (е) Оформіть плакат із назвами книг кожного Завіту, а потім визначте порядок їх розташування.
 - (е) Використовуючи Біблію, запишіть улюблений вірш.
 - (ж) Заохочуйте запам'ятовувати тексти з Біблії, представлені на кожному уроці: записуйте їх у планувальнику, зошиті, робіть закладки, організовуйте біблійні вікторини тощо.
- Коли ми шукаємо скарби, нам потрібно їх виявити й дослідити. Біблія – це карта Божих скарбів. Запам'ятовування найважливіших віршів допомагає нам робити мудрий вибір.
- (з) Сприяйте читанню Біблії протягом року, використовуючи сучасний український переклад Біблії Р. Туркonia.

ПІДРОЗДІЛ 1 ЖИТТЯ В СУСПІЛЬСТВІ

Посилання: Псал. 133:1; Ефес. 4:2.

Пам'ятний вірш: «О, як же добре і як приємно, коли брати живуть у згоді!» (Псал. 133:1).

Концепції для опрацювання:

1. Як брати і сестри в Ісусі, ми повинні навчитися жити з усіма, люблячи і приймаючи їх такими, якими вони є.
2. Бог любить усіх, навіть якщо вони дуже відрізняються одне від одного.

Історія Друзі кожному

Того дня Анна була сумною. Таня не запрошувала її пограти разом з нею. Діти називали Анну Маленькою Морквиною через її руде волосся та веснянки на обличчі. Вони ніколи не дозволяли їй брати участь у своїх іграх.

Лія, катаючись на гойдалці, помітила сумне обличчя Анни й підійшла до неї.

– Вони не дозволяють грати з ними, чи не так? – промовила вона.

– Знаєш, Ліє, я хотіла б щось зробити, аби мати таку можливість. Але не знаю, що вдіяти! Мама завжди радить мені не бентежитися через дрібниці. Краще дбати про те, щоб зробити інших щасливими, і тоді в мене будуть друзі.

– А як зробити інших людей щасливими? – запитала Лія.

Яна, почувши цю розмову, сказала:

– Здається, у мене є ідея. Чи знаєте ви Ольгу Сергіївну, що живе в сусідньому будинку? У неї ревматизм, жінка не може підібрати опалі яблука на землі. Ми могли б їй допомогти!

– Зберімо групу друзів для допомоги іншим, – запропонувала Лія.

– Звісно! – підхопила ідею Анна. – Ми зробимо все таємно й залишимо записку, вказавши, хто зробив цей добрий вчинок... Назвемося... «Друзі кожному»!

– Так! Це буде наш секрет! – разом сказали Лія та Яна.

У другій половині дня, після занять, дівчата вирушили до будинку Ольги Сергіївни. Удома нікого не було. Вони скористалися нагодою й зібрали всі яблука із землі та деяких дерев, поклали їх у кошик і поставили біля дверей із запискою: «Друзі кожному!»

Після цього дівчата почали шукати інші способи допомогти людям. Невдовзі всі в околиці та в школі знали, що є група, яка робить добрі справи. Люди були дуже раді. Їм було цікаво дізнатися, хто це.

Одного разу Таня дуже засумувала, розмірковуючи над тим, що вона нікому не подобається. Дівчинка поділилася своїми переживаннями із вчителькою. Почувши цю розмову, Лія побігла до Яни й Анни та домовилася про ще одну добру справу. Вони пішли до кафетерію, купили шматок торта й прикріпили записку: «Таню, ти нам подобаєшся. Друзі кожному».

Знайшовши торт, дівчинка розчулилася. Навіть у цій ситуації були задіяні «Друзі кожному». Хто ж це може бути? Як би вона хотіла приєднатися до них.

Коли розпочався урок, Таня стала перед класом і радісно розповіла однокласникам про отриманий подарунок і про своє бажання приєднатися до цієї групи.

Після заняття Лія, Анна та Яна підійшли до Тані й відкрили їй свій секрет. Таня не могла в це повірити! Дівчата, якими вона знехтувала під час ігор, виявилися знаменитими «Друзями кожному»! Яка ж вона була нерозумна! Тоді дівчинка зрозуміла, що важливий не колір волосся, одяг чи оцінки в школі, а те, чим наповнене серце.

Відтоді група «Друзі кожному», що складалася з трьох осіб, незабаром налічувала понад десять учасників.

Коли ми доброзичливі, у нас з'являються друзі. Друзі не б'ються й не говорять дошкульних слів. Вони допомагають одне одному й від цього щасливі. Ісус – наш найкращий Друг. Він допомагає нам, захищає нас і бажає, щоб ви прийняли Його як свого Друга. Чи хотіли б ви цього?

Рекомендовані завдання

(а) Наскільки однокласники знають одне одного? Роздайте кожній дитині аркуш паперу з різними запитаннями. Протягом певного часу учні відповідають на запитання, вказуючи імена однокласників. Наприклад, нехай назвуть однокласника-новачка; учня, у якого вдома є гіроскутер; однокласника, який був у Єгипті; хто любить математику; у кого вдома є хом'ячок тощо. Виграє той, хто першим правильно заповнить аркуш.

(б) Прочитайте характеристику друга на с. 6. Обговоріть, що означає бути другом і що для цього можна зробити. Поговоріть із дітьми про те, що не завжди приємно робити щось для користі та щастя інших, наприклад, допомагати прибирати вдома, не проводити багато часу в Інтернеті тощо.

(в) Заохочуйте шукати друзів, які потребують допомоги. Перелічіть способи, якими можна їм допомогти.

(г) Відвідайте будинок престарілих або дитячий будинок і зробіть добро цим людям. Пропозиції: помасажуйте руки пенсіонерам, вручіть невеликі подарунки, поспілкуйтеся з людьми похилого віку, пограйте з дітьми та інсценізуйте цікаві історії.

(ґ) Працюючи над вправою на с. 6, допоможіть учням зрозуміти, що наше добре ставлення може справляти позитивний вплив і на інших, і на нас самих.

(д) Розкажіть про різні організації, які працюють з метою надання допомоги людям, наприклад, ADRA тощо.

(е) Заспівайте пісню про дружбу.

ПІДРОЗДІЛ 2 СТИКАЮЧИСЬ ІЗ ТРУДНОЩАМИ

Посилання: Вих. 1; 2:11-25.

Пам'ятний вірш: «Хіба для Господа є щось неможливе?» (Бут. 18:14).

Концепції для опрацювання:

1. Ми стикаємося з труднощами в житті й часто не помічаємо Божої присутності, але не повинні забувати, що Господь піклується про нас.
2. Ми маємо шукати Божого керівництва, прагнучи виконувати Його волю.

Історія

Оскільки Бог створив цей світ, Він хотів мати тісні стосунки з людьми, але не завжди це було можливо. Деякі люди легко забували про Господа, але Він не забував про них.

Бог пообіцяв Адаму та Єві, що Він спасе Свій народ. Господь також сказав Аврааму, що подбає про його сім'ю, яка буде численною, немов зірки на небі та пісок морський.

Сім'я Якова пережила щасливі миті в єгипетській землі. Минав час, народжувалися діти, і родина настільки розрослася, що могла наповнити ще одне місто.

Новий фараон не був прихильний до ізраїльського народу. Він не знав, яку роль відіграв Йосип для народу Єгипту під час голоду. Можновладець ненавидів ізраїльтян і спонукав до такого ставлення й інших.

Важкі часи настали для ізраїльського народу: вони працювали дедалі більше, а отримували менше, доки не стали рабами єгиптян. Їх змушували тягати величезні камені й виготовляти цеглу для будівництва великих палаців і пам'ятників. Навіть у важкі часи їхня чисельність зростала, і що гірше з ними поводитися, то сильнішими вони ставали. Попри все ізраїльтяни знали, що Бог з ними, і з нетерпінням чекали розв'язання проблеми.

Побоюючись втратити контроль над ізраїльтянами, занепокоєний фараон вдався до жорстоких дій. Він наказав знищити всіх хлопчиків-немовлят, кинувши їх у річку Ніл. Люди були в розпачі, але, як і раніше, вірили, що Бог обіцяв і пошле визволителя.

Мойсей зростає, помічаючи несправедливість, вчинену проти його народу. У дорослому віці він намагався якось їм допомогти, але це було дуже важко.

Одного разу, захищаючи ізраїльтянина, Мойсей поранив єгипетського наглядча, і той помер. Засмучений Мойсей сховав його тіло. Згодом він дізнався, що деякі люди стали очевидцями скоєного ним, і, злякавшись, утік до пустелі.

Вісім хвилин

Данило сперся на граблі й дивився на купу сухого листя на траві.

«Згреби з трави все це листя на купу й підпали!» – сказав йому батько того ранку.

Згрібати листя було важко. «Чому не можна підпалити листя просто тут? Трава зелена, і вітру немає, – подумав Данило. – Тут цілком безпечно». У нього була коробка сірників, яку він зберігав у кишені після табору слідопитів.

Хлопчик запалив сірник і кинув його в купу листя, але нічого не відбулося. Він запалив ще один сірник і обережно прикрив полум'я рукою, нахилившись, щоб узяти трохи сухої трави. Але сірник знову згас.

Тоді Данило згадав про каністру з бензином, яка стояла в сараї. Батько багато разів використовував його, щоб запалити вогонь. Хлопчик розумів, що використовувати бензин небезпечно і що це не сподобається батькові. Але ж тато сказав йому прибрати й спалити листя, а за допомогою бензину впоратися буде легше. Крім того, його батько, імовірно, пишатиметься, побачивши, що син добре виконав роботу.

Каністра з бензином була на звичному місці. Данило схопив її і побіг назад. Він рясно полив бензином траву та листя. Потім запалив сірник і поклав зверху на купу листя.

Полум'я здійнялося й почало поглинати траву, листя й інше сміття. Данило зібрав кілька сухих гілок у фруктовому саду, які його батько склав неподалік після обрізання дерев. Син думав, що тато буде радий побачити, що він також прибрав гілки з фруктового саду.

Коли Данило повернувся до вогнища, то не повірив своїм очам. Несподівано на охоплену полум'ям купу листя подув сильний вітер, і вогняна іскра перекинулася на пасовище.

Данило кинув граблі й побіг туди, де палала трава. Він намагався загасити вогонь, і коли, здавалося, усе було під контролем, порив вітру спричинив вогонь знову. Полум'я почало сягати високих засохлих гілок. За зрошеним пасовищем було ще одне занедбане поле із засохлими кущами.

Якщо вогонь дістанеться до тих засохлих кущів, він вийде з-під контролю. Можуть постраждати сусідський будинок і господарські будівлі. Данило знав, що фермера та його сім'ї вдома не було. Нікому допомогти йому загасити вогонь.

Якби зробити траншею, мабуть, можна було б контролювати вогонь. Хлопчик перебіг на протилежний бік і почав копати. Вогонь наближався до викопаної ним траншеї. «Тільки Бог може мені допомогти! – сказав він у голос. – Чому я не згріб листя, а підпалив його на траві?..» Тоді Данило почав молитися й працювати ще завзятіше.

Раптом він перестав копати й витер піт із чола. Як же так? Здавалося, щось відганяло вогонь!

«Вітер змінив напрям! – здогадався Данило. – Дякую Тобі, мій Боже, що допоміг мені навіть тоді, коли я цього не заслуговував. Дякую, що врятував будинок мого сусіда».

Полум'я почало згасати навколо вже вигорілої території, а потім остаточно згасло. Після того як вітер загасив полум'я, нічого не згоріло.

Вісім хвилин – це небагато, але цього вистачило, щоб вогонь повністю згас, а Данило усвідомив, наскільки Бог добрий до нього, навіть коли він був таким необережним.

Хлопчик знову подивився на сусідський будинок і господарські будівлі. Після цього він поклав інструменти на плечі й пройшовся по згорілому полю, дивлячись, чи немає слідів вогню. Знову і знову Данило дякував Богові за відповідь на його молитву. Прийшовши додому, він тихо сказав: «Оце так! Бог зробив усе це за вісім хвилин!»

Цікаві факти

Чому Господь хотів, щоб ізраїльський народ залишився в Єгипті? Чи запитували ви себе, чому Бог дозволив ізраїльтянам піти в землю, де їх зробили рабами?

Відповідь проста: для їхнього захисту. Під час перебування ізраїльтян у Єгипті в Ханаані відбувалося багато воєн. Сімдесят людей, які туди переїхали, були в безпеці.

Їхня чисельність зросла. Коли Бог дозволив ізраїльтянам повернутися на свою землю (через 215 років після того, як сім'я Йосипа увійшла до Єгипту), вони стали достатньо сильною, могутньою й великою нацією. Біблія стверджує, що було близько 600 000 (шестисот тисяч) чоловіків (Вих. 12:37). Разом із жінками та дітьми налічувалося близько 2 500 000 (двох мільйонів п'ятисот тисяч) ізраїльтян, яких Мойсей мав вивести з Єгипту.

Чому ізраїльтяни додавали солому, виготовляючи цеглу? Протягом багатьох років люди запитували, навіщо вони це роблять. Проте хіміки мають пояснення: у подрібненій соломі є хімічні елементи, які, змішані з мулом і піском з річки, сприяли швидшому висиханню цегли та надавали їй міцності (*International Children's Bible Handbook*).

Рекомендовані завдання

(а) Перелічіть труднощі, з якими стикався ізраїльський народ у Єгипті (рабство, бідність, погане поводження, відсутність свободи...).

(б) Перелічіть труднощі, з якими ми стикаємося сьогодні (фінансові проблеми, сирітство, хвороби...). Що ми можемо зробити, щоб їх подолати?

(в) Інсценізуйте біблійну історію.

(г) Обговоріть з учнями питання з блоку «Для роздумів» (с. 8). Спонукайте їх визнавати власні помилки, зокрема в стосунках з однокласниками.

ПІДРОЗДІЛ 3 МІСІЯ МОЙСЕЯ

Посилання: Вих. 3-5.

Пам'ятний вірш: «Ось я, пошли мене!» (Ісаї 6:8).

Концепції для опрацювання:

1. Бог дає нам енергію і сміливість, допомагає пережити важкі моменти.
2. Ми можемо прийняти покладені на нас Богом обов'язки з упевненістю, що Він буде з нами.
3. Господь виконав Свої обітниця, дані Мойсею та ізраїльтянам, визволивши їх з рабства й подарувавши свободу. Бог також виконує дані нам обітниця.
4. Побачивши силу Бога, ізраїльтяни зрозуміли, що Він реальний.

Історія

Самотній, без друзів – навіть його рідні були обурені тим, що сталося, – Мойсей утік з дому. Як досвідчений солдат, він знав шлях і спосіб, як втекти непоміченим.

Мойсей був дуже засмучений тим, що сталося. У своєму прагненні допомогти ізраїльтянам він забув попросити Божого керівництва й тепер втратив шанс звільнити свій народ з рук єгиптян. Чи може Бог знову використати його?

Ангели Божі вели Мойсея, поки він не прибув у край Мідіянський. Мойсей був втомлений, у нього боліли ноги, тому він сів біля криниці, щоб трохи відпочити. По обіді він побачив сімох жінок, які привели отару напитися води. Мойсей був радий побачити людей, з якими можна було поговорити. Незабаром він дізнався, що всі вони були сестрами, дочками Їтра, священника і князя Мідіянського краю, який також поклонявся Богу.

Потім прийшли інші пастухи, щоб напоїти свої отари, і відігнали звідти жінок. Мойсей був ввічливим і турботливим, тому підвівся, щоб захистити молодих жінок, а потім допоміг їм напоїти худобу. Вдячні, вони попрощалися з незнайомцем і повернулися додому.

Побачивши доньок, батько здивувався, що вони повернулися так рано. «Один єгиптянин допоміг нам і захистив нас від недобрих пастухів», – розповіли вони. «Де цей чоловік? – запитав батько. – Чому ви не запросили його на вечерю? Я хочу зустрітися з ним».

Тоді жінки пішли шукати Мойсея і привели його додому. Вони поїли, і між ними відразу зав'язалася дружба.

Мойсей оселився там і почав доглядати овець Їтра. Через деякий час він одружився з однією з його дочок, Ціппорою (що означає «маленька пташка»).

Усамітнений серед гір Мойсей засвоював уроки терпіння, покори, самовладання, довіри до Бога та доброти.

Під керівництвом Святого Духа він почав писати оповіді про Адама, Єву, Якова та Йосипа, які почув від своєї матері Йохеведи (Йохавед).

Сорок років минуло відтоді, як Мойсей утік з Єгипту, але він не забув свого народу.

Друзі Ісуса

Посібник для вчителів



Чи був у тебе коли-небудь друг?
Як же це прекрасно – мати друзів!
У Біблії є чимало захопливих історій
про дружбу, головними героями
яких є Мойсей, Естер, Давид,
Тавита, Соломон та ін. Кожен
з них мав друга, котрий про-
стягав руку допомоги в непрості
моменти їхнього життя.



Проте головний урок, який ти
засвоїш із цієї книги, – як стати
другом Ісуса. Так, Ісус може
бути твоїм найкращим Другом!
Ти готовий? Це буде незабутньо!

